

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/78/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112237241
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112237241.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej, sudcov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľa: Dr. W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, XXX XX R., štátny občan SR, zastúpený spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Eva Hlaváčová, s.r.o., so sídlom Farská 12, 949 01 Nitra, proti odporkyni: K. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. D. XXXX/XX, XXX XX U., zastúpená spoločnosťou: Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o., so sídlom D. Dlabača 2748/28,010 01 Žilina,, v konaní o zaplatenie sumy 117,74 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 27C/368/2012-102 zo dňa 31. 07. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 27C/368/2012-102 zo dňa 31. 07. 2013, potvrdzuje.

Navrhovateľ je po v i n n ý nahradiť odporkyni trovy odvolacieho konania, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 29,57 Eur, na účet právnej zástupkyne odporkyne: Advokátska kancelária Andrea Havelková, s.r.o., so sídlom Daniela Dlabača 2748/28, 010 01 Žilina do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal, aby súd podľa § 420 Občianskeho zákonníka uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 117,74 Eur spolu s 9% ročným úrokom z omeškania odo dňa 1.10.2012 do zaplatenia. Zároveň uložil navrhovateľovi podľa § 142 ods. 1 O.s.p. povinnosť zaplatiť odporkyni trovy konania v sume 169,09 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku na účet splnomocnenej zástupkyne odporkyne.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka sú protiprávne konanie, škoda, príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním a škodou a zavinenie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal tvrdené skutočnosti o tom, že by odporkyňa porušila svoju povinnosť vyplývajúcu jej z uznesenia Okresného súdu Žilina č. k. 37P/31/2012-157 zo dňa 24.05.2012, a to tak, že znemožnila stretnutie navrhovateľa - otca s maloletou dcérou R. dňa 29.09.2012, keďže včas neinformovala navrhovateľa o objektívnej prekážke, ktorá bránila uskutočneniu jeho styku s dcérou. Odporkyňa v konaní uvádzala, že v uvedený deň v sobotu ráno, keď zistila že maloleté dieťa je choré, tak že nebude možné realizovať styk mimo miesta bydliska, oznámila túto skutočnosť navrhovateľovi, čo vyplynulo aj z predloženej textovej správy zo dňa 29.09.2012., ktorú poslala o 8:40 hod. a zároveň o 9:06 hod. poslala správu, podľa ktorej umožňuje navrhovateľovi, aby prišiel do bytu, kde býva maloletá s ňou a jej mladším súrodencom. Skutočnosť, že maloleté dieťa bolo choré vyplynula aj z lekárskej správy zo dňa 04.03.2013, ako aj zo správy materskej školy zo dňa 25.04.2013, podľa ktorej nasledujúci pracovný deň - t.j. 31.10.2012 maloletá nebola prítomná v materskej škole. V konaní neboli preukázané skutočnosti, podľa ktorých odporkyňa pred dňom 29.09.2012 vedela o

ochorenie maloletého dieťaťa, a teda nebolo preukázané, že by mala možnosť s dostatočným predstihom navrhovateľovi oznámiť, že maloletá je chorá, a teda nie je možné realizovať styk mimo miesta bydliska maloletého dieťaťa. Samotný navrhovateľ vo svojej výpovedi potvrdil tú skutočnosť, že vie o chronických problémoch maloletého dieťaťa a aj v uvedený deň 29.09.2012 bola maloletá prechladnutá. Ani z vyhlásenia W. C., ktorý bol prítomný 29.09.2012 pri realizácii stretnutia nevyplýva skutočnosť, že by tu došlo k porušeniu povinností odporkyne v tom, že táto včas neinformovala o objektívnej prekážke, ktorá by bránila uskutočneniu styku navrhovateľa s maloletou dcérou. Potvrdil len to, že stará matka maloletej zasahovala do rozhovoru a mala nevhodné výčitky a správanie vo vzťahu k navrhovateľovi. Vzhľadom na to, že v konaní bolo preukázané, že stretnutie otca s maloletou R. sa realizovalo pred dverami bytu na chodbe, nemožno správanie matky, ktorá po 20 minútach ukončila stretnutie, považovať za porušenie povinností podľa rozhodnutia súdu, nakoľko s prihliadnutím na zdravotný stav maloletého dieťaťa je zrejmé, že takáto realizácia styku na chodbe pred dverami bytu sa mohla negatívne prejavíť na zdravotnom stave maloletého dieťaťa.

Zároveň navrhovateľ neuniesol dôkazné bremeno ani pokiaľ ide o výšku škody v sume 117,74 Eur, nakoľko predložil len vyúčtovanie cesty bez príslušných dokladov, na základe ktorých by boli preukázané skutočné náklady spojené s týmto použitím vozidla dňa 29.09.2012.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zmeny a vyhovenia podanému návrhu.

Uviedol, že v zmysle ustálenej judikatúry, rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do výchovy, zodpovedá za škodu vzniknutú druhému z rodičov v dôsledku zmarenia styku s dieťaťom aj vtedy, keď tohto rodiča včas neinformoval o objektívnej prekážke (napr. o ochorenie dieťaťa) brániacej uskutočneniu styku s maloletým v ustanovenej dobe. Pri vyčíslňovaní nákladov spojených s použitím motorového vozidla pri styku možno prihliadať na paušalizované náhrady nákladov obdobného používania osobných vozidiel na iné účely. Pojem „marenie styku“ nemožno vykladať reštriktívne tak, že styk sa nerealizuje, ale v zmysle odbornej literatúry tu možno subsumovať aj prípady, kedy sa styk realizuje za podstatne sťažených podmienok (analógia k výkladu pojmu „marenie“ v zmysle výkladu Trestného zákona). Odporkyňa, ktorá deň pred realizáciou styku a v čase, keď už mala vedomosť o zdravotnom stave maloletej vylučujúcom realizáciu styku, o tejto objektívnej prekážke včas navrhovateľa neinformovala. Sama uviedla, že to nepovažovala za potrebné, hoci vedela, že otec bude cestovať za maloletou 180 km. Lahostajným konaním, resp. opomenutím a postojom odporkyne došlo jednoznačne k porušeniu všeobecnej prevenčnej povinnosti, ktorú zákon ukladá každému účastníkovi občianskoprávných vzťahov. Zdôraznil, že škodca musí preukázať, že vzniknutú škodu nezavinil, a to aj v prípade tzv. nevedomej nebanlivosti. Nestačí, ak preukáže, že urobil všetko podľa svojich subjektívnych schopností a znalostí. Kritérium tohto hodnotenia musí byť objektívne, teda rozhodujúca musí byť miera úsilia, ktorú možno požadovať od každého občana. Toto meradlo sa pritom musí aplikovať konkrétne, teda s prihliadnutím na určitú situáciu a diferencovane. Je vylúčené spochybňovať vznik majetkovej ujmy na strane navrhovateľa, nakoľko skutočnosť, že sa dňa 29.09.2012 dostavil do Žiliny, potvrdil nielen svedok, ale aj samotná odporkyňa. Ak by odporkyňa neopomenula informovať navrhovateľa o objektívnej prekážke brániacej realizácii jeho styku s dcérou, navrhovateľ by do Žiliny nevycestoval, a ani by a ani by mu nevznikla majetková ujma spočívajúca v zbytočne vynaložených nákladoch na cestu. Odporkyňa nepreukázala okolnosti, za ktorých by bolo možné spoľahlivo usudzovať to, že ku vzniku škody, vzniknutej porušením jej právnej povinnosti, nebolo možné zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré od nej bolo možné objektívne požadovať. Navrhovateľ upriamil pozornosť na vyjadrenia odporkyne, že „maloletá R. už zo škôlky, v ktorej bola ešte v piatok, sa vrátila chorá, prechladnutá, večer sa jej stav zhoršil kašľala.“ Na otázku súdu, prečo neinformovala navrhovateľa vopred, odporkyňa uviedla, že „ja som to vlastne nepovažovala za nutné a poukazujem aj na to, že zdravotný stav maloletej sa zhoršoval večer, a najmä potom v sobotu.“ Na základe uvedeného sú potom absurdné tvrdenia súdu, že tu nebolo preukázané, že by mohla odporkyňa informovať navrhovateľa o zdravotnom stave maloletej už skôr. V prejednávanej veci nie je rozhodujúce, že dieťa bolo choré, ale to, či odporkyňa toto navrhovateľovi oznámila bez zbytočného odkladu po tom, ako to zistila. Odvolateľ tiež poukázal na tvrdenie svedka, ktorý uviedol, že stretnutie s maloletou prebiehalo za mimoriadne vyhrotených podmienok, ktorých dôvodom bola prítomnosť a správanie sa matky odporkyne. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, odvolateľ žiadal aplikovať § 150 ods. 1 O.s.p..

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu žiadala napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdiť.

Namietala vyčíslenie výšky škody, ktorá by podľa údajov o spotrebe motorového vozidla poskytnutých navrhovateľom mala dosiahnuť sumu 55,00 Eur, nie sumu požadovanú návrhom. Tiež poukázala na fakt, že z predloženého technického preukazu vyplýva, že vozidlo je vo vlastníctve lízingovej spoločnosti a jeho držiteľom je obchodná spoločnosť. Nie je teda zrejmé, aká škoda navrhovateľovi vznikla. Odporkyňa síce v konaní uviedla, že večer pred realizáciou styku sa stav maloletej zhoršil, avšak tento stav u nej nevzbudil pochybnosti o tom, že by styk dcéry s navrhovateľom mal byť ohrozený a nemohol sa zrealizovať. Zhoršenie zdravotného stavu maloletej, ktorý vylučoval realizáciu styku navrhovateľa s maloletou R. mimo jej domáceho prostredia nastalo až v deň realizácie styku. O tejto skutočnosti odporkyňa bezodkladne informovala navrhovateľa SMS správou, a to len v znení, že maloletá je chorá, pričom nevylúčila realizáciu styku v domácom prostredí maloletej. Odporkyňa žiadnym spôsobom nezmarila, a už vôbec nezabránila v styku navrhovateľa s maloletou, keďže vytvorila všetky podmienky, aby sa styk mohol realizovať. Odporkyňa tiež poukázala na odlišné tvrdenia navrhovateľa a svedka C., ktorí rozdielne uvádzali ich polohu v čase doručenia SMS správy od odporkyne. Odporkyňa v žiadnej z SMS správ nenapísala navrhovateľovi, aby nechodil, práve naopak umožnila mu prísť do bytu, aby videl aj ich novonarodeného syna.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné reagovať na odvolacie námietky navrhovateľa, ktorý považoval svoj nárok za preukázaný.

Žiada sa uviesť, že predpokladom vzniku nároku na náhradu škody v intenciách posudzovanej veci by bola skutočnosť, že sa styk s maloletým dieťaťom bezdôvodne nerealizoval a zavinenie za takýto stav by bolo možné pričítať odporkyni. Zo zhodných tvrdení účastníkov pritom vyplýva, že navrhovateľ sa dňa 29.09.2012 dostavil k bytu matky s cieľom stretnúť sa so svojím dieťaťom, čo mu bolo aj umožnené. Ak pri stretnutí vznikla konfliktná situácia, bolo na navrhovateľovi, aby túto riešil a trval na stretnutí s maloletou v priestoroch bytu odporkyne, ktorá takýto postup navrhla. Krajský súd nemal dôvod neakceptovať tvrdenia odporkyne, ktorá síce o zhoršenom zdravotnom stave vedela už deň pred stykom, avšak vzhľadom na dlhotrvajúce problémy dieťaťa, túto okolnosť nepovažovala za takú, aby sa stretnutie neuskutočnilo. Treba zdôrazniť, že dieťa môže vnímať prítomnosť rodiča aj v chorobe, ktorý stav nevylučoval, aby stretnutie riadne navrhovateľa a dcéry R. prebehlo, hoci obmedzene - v domácom prostredí dieťaťa. V prípade ak stará matka dieťaťa (prípadne aj matka) zasahovala (či zasahuje) do priebehu stretnutí, odvolací súd dáva v súvislosti s ich prípadným nevhodným správaním do pozornosti možnosť nariadenia výchovných opatrení v zmysle § 37 Zákona o rodine.

Pokiaľ ide o argumenty odvolateľa vo vzťahu k možnému použitiu § 150 ods. 1 O.s.p., k tomu krajský súd uvádza, že v sporovom konaní (ako je tomu v danom prípade) sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Len výnimočne nemusí súd úspešnému účastníkovi priznať náhradu trov konania. Môže tak urobiť podľa ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému

sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť. Zo slovného znenia uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti zákona. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa možno prihliadať k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom účastníkov konania. Je ale potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Ťaživá sociálna situácia účastníka, ktorému sa ukladá povinnosť nahradiť trovy konania, nemôže sama o sebe odôvodniť postup podľa § 150 ods. 1 O.s.p. Významnými z hľadiska aplikácie uvedeného ustanovenia sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania, charakter sporu a pod.

Vychádzajúc z uvedeného výkladu odvolací súd nezistil žiadne zvláštne okolnosti, ktoré by mohli viesť k nepriznaniu náhrady trov konania odporkyňi ako úspešnej účastníčky. Táto využila možnosť nechať sa zastúpiť advokátom, s čím jej vznikli náklady, ktoré je povinný nahradiť navrhovateľ.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. p o t v r d i l .

O trovách odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní bola úspešná odporkyňa, ktorej krajský súd priznal náhradu trov odvolacieho konania proti odporcovi, ktorý v tomto štádiu konania nemal úspech.

Tieto trovy pozostávajú trov právneho zastúpenia advokáta, ktorý zastupoval odporkyňu v tomto súdnom konaní v celkovej sume 29,57 Eur (za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu v sume 16,60 Eur, účtovaný podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, režijný paušál v sume 8,04 Eur účtovaný v súlade s ust. § 16 ods. 3 cit. vyhl., + 20% DPH 4,93 Eur, účtovaný v súlade s ust. § 18 ods. 3 cit. vyhl.), ktoré v súlade s ust. § 149 ods. 1 O.s.p. krajský súd uložil odporcovi zaplatiť na účet splnomocneného zástupcu odporkyne.

Za poradu s klientom v súvislosti s podaným odvolaním nebola odporkyňi priznaná náhrada trov konania, nakoľko tento úkon nepovažoval krajský súd za účelný. Obsahom vyjadrenia neboli žiadne nové skutočnosti ani tvrdenia, ktoré by vyžadovali osobitnú poradu advokátky so zastúpenou účastníčkou.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie n i e j e prípustné.